

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 502/2019
16.10.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Здравко Ђорђевић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ДОО ..., чији је пуномоћник Александра Благојевић, адвокат из, ради поништаја решења о престанку радног односа и накнади штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3287/2017 од 25.09.2018. године, на седници одржаној 16.10.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3287/2017 од 25.09.2018. године и пресуда Основног суда у Нишу П1 1806/15 од 23.03.2017. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1806/15 од 23.03.2017. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се поништи као незаконито решење туженог број ... од 03.04.2015. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и да се тужени обавезе да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од 04.04.2015. године па до повратка на рад исплати износ од 32.587,16 динара месечно са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 30. у наредном месецу за претходни месец до коначне исплате. Ставом трећим изреке, одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се обавезе тужени да му на горе наведене износе зараде за сваки појединачни месечни износ обрачуна и у његово име уплати доприносе за обавезно социјално осигурање по стопи и основици на дан уплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка исплати укупан износ од 171.750,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3287/2017 од 25.09.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14), у границама разлога наведених у ревизији, а пазећи по службеној дужности на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. и на правилну примену материјалног права, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу Уговора о раду од 05.11.2014. године. Обављао је послове возача теретног возила. Тужиоцу је решењем туженог број ... од 03.04.2015. године отказан уговор о раду са свим претходно закљученим анексима због тога што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе из члана 36. став 2. тачка 1., 3., 10. и 15. уговора о раду на тај начин што се дана 20.03.2015. године управљајући камионом кретао брзином од 60 до 80 км на час у кругу фабрике, по интерној саобраћајници и тиме није поштовао прописе о безбедности саобраћаја и управљајући возилом неприлагођеном брзином, возило није штитио од оштећења, на који начин је несавесно и немарно извршавао радне обавезе и неодговорно користио средства рада што је прописано као повреда радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. и 3. Закона о раду. Вештачењем је утврђено да је максимална брзина кретања тужиоца камионом унутар фабрике била 60 километара на час. Тужиоцу је достављено упозорење да су се стекли услови за отказ уговора о раду, на које се изјаснио.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев одбили као неоснован, сходно одредабама члана 179. став 2. тачка 1. и 3. Закона о раду, закључујући да брзина којом се кретао тужилац није прилагођена условима кретања камиона од 20 тона у фабричком кругу имајући у виду да се ради о асфалтном путу са оштећењима и неравнинама и да су у кругу фабрике извођени грађевински радови, због чега је решење о отказу уговора тужиоцу законито.

Основано се у ревизији тужиоца указује да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, због чега се за сада став нижестепених судова о испуњености услова за отказ уговора о раду тужиоцу не може прихватити као правилан.

Одредбом члана 179. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/2005...75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе (тачка 1.) и ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада (тачка 3.).

Тужиоцу су оспореним решењем на терет стављене повреде радних обавеза прописане Правилником о раду туженог број 1315 од 26.09.2014. године у одредбама члана 54. став 2. којима је прописано да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада (тачка 1.), несавесно или

немарно извршава радне обавезе (тачка 3.), због непридржавања прописа о безбедности и здравља на раду и заштите од пожара, уређених законом и актима послодавца, услед чега је за послодавца или запослене могла да наступи или је наступила било каква штетна последица (тачка 10.) и због немарног и несавесног односа према имовини послодавца који је довео или могао да доведе до њеног оштећења или уништења (тачка 15.). Исте ове повреде су утврђене и уговором о раду у члану 36. став 2. тачка 1., 3., 10. и 15.

Због погрешне примене материјалног права изостало је утврђење чињеница од којих зависи закључак да ли се тужилац у конкретном случају понашао немарно и несавесно према имовини туженог и да ли је на основу садржине Правилника стварно учинио повреду радне обавезе због непридржавања прописа о безбедности и здравља на раду, а све при околности да је вештачењем утврђено да је максимална брзина којом се тужилац кретао била 60 km/h, а да је отказ тужиоцу, како то произилази из образложења решења о отказу уговора о раду, дат због кретања брзином од 60 до 80 km/h у кругу фабрике. Остало је нејасно на основу чега је послодавац утврдио да је брзина којом се кретао тужилац неприлагођена брзина и који материјални пропис код послодавца то прописује, јер из садржине Правилника о раду не произилази да је утврђена и прописана максимална или минимална дозвољена брзина кретања теретних камиона, нити је утврђено да су у кругу фабрике постојали знакови ограничења.

Приликом оцене законитости решења о отказу суд ће у поновном поступку утврдити колика је максимална дозвољена брзина кретања камиона у кругу фабрике код туженог која обезбеђује несметано обављање радних обавеза без угоржавања безбедности и здравља на раду и која спречава оштећење или уништење имовине послодавца, којим интерним прописом је то одређено и да ли је одређено Правилником о раду код туженог, при томе имајући у виду да је вештачењем утврђено да се тужилац није све време кретао утврђеном брзином од 60 km/h, већ је то била највећа брзина кретања у одређеном моменту, због чега је неопходно утврдити да ли на свим деловима пута у кругу фабрике постоји иста опасност по безбедност и здравље људи. Утврђивање свих наведених околности, као и евентуално других од значаја за оцену законитости отказа уговора о раду тужиоцу, нужно је да би се разграничио однос објективних од субјективних чињеница, односно понашања тужиоца у конкретној прилици и Правилником о раду код туженог прописаних норми којима се утврђује немарно и несавесно поступање према имовини.

Пошто поступи по примедбама израженим у овом решењу првостепени суд ће правилном применом материјалног права донети нову, правилну и закониту одлуку о тужбеном захтеву.

На основу изложеног одлучено је као у изреци применом члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић